

Ordre du jour

1. Communication

2. 5260 - Projet de loi modifiant l'article 22 du Code des assurances sociales

5173 - Proposition de loi portant modification de l'article 22 du Code des assurances sociales

(Rapport de la Commission de la Santé et de la Sécurité sociale - Discussion générale - Vote et dispense du second vote constitutionnel - Motion)

3. 5373 - Projet de loi modifiant la loi du 27 juillet 1994 autorisant le Gouvernement à participer au financement d'une École de Musique avec Centre culturel à Ettelbruck et modifiant la loi du 25 septembre 1997 autorisant le Gouvernement à participer au financement d'un Centre culturel et touristique régional à Echternach

(Rapport de la Commission de l'Enseignement supérieur, de la Recherche et de la Culture - Discussion générale - Vote et dispense du second vote constitutionnel - Motion)

4. 5342 - Projet de loi sur la mise en conformité de l'assainissement de l'Aéroport

5385 - Projet de loi autorisant le Gouvernement à procéder à la construction d'une tour-radar à l'aéroport de Luxembourg, y compris l'acquisition et l'installation des équipements techniques, ainsi que les aménagements extérieurs

(Rapports de la Commission des Transports - Discussion générale - Votes et dispenses du second vote constitutionnel)

5. Demandes en naturalisation

6. Ordre du jour

Au banc du Gouvernement se trouvent: MM. Mars Di Bartolomeo et Lucien Lux, Ministres; Mme Octavie Modert, Secrétaire d'État.

(Début de la séance publique à 14.30 heures)

■ **M. le Président.** - Ech maa-chen d'Sitzung op.

Huet d'Regierung eng Kommunikatioun ze maachen?

■ **M. Mars Di Bartolomeo,** *Ministre de la Santé et de la Sécurité sociale.* - Neen, Här President.

■ **M. le Président.** - Merci, Här Minister.

1. Communication

Ech hunn un d'Chamber folgend Kommunikatioun ze maachen:

Monsieur le Député Gast Gibéryen a déposé au Greffe de la Chambre des Députés, en date du 1er décembre 2004, la

- *Proposition de révision de l'article 51, paragraphe (7) de la Constitution - N° 5410.*

Mir kommen dann elo zu eisem éischte Punkt vum Ordre du jour, dat ass d'Diskussioun vum Projet de loi 5260 iwwert den Artikel 22 vum Code des assurances sociales. Gläichzäitig gëtt d'Proposition de loi 5173 iwwert datselwecht Thema behandelt. D'Riedezäit ass nom Modell 1 festgeluecht.

Fir d'alleréischst huet elo d'Rapportrice d'Wuert, déi honorabel Madame Lydia Mutsch. Madame Mutsch, Dir hutt d'Wuert.

2. 5260 - Projet de loi modifiant l'article 22 du Code des assurances sociales

5173 - Proposition de loi portant modification de l'article 22 du Code des assurances sociales

Rapport de la Commission de la Santé et de la Sécurité sociale

■ **Mme Lydia Mutsch** (*LSAP*), *rapportrice.* - Här President, Dir Dammen an Dir Härën, zënter elo geschwë méi wéi 200 Joer ass d'Homeopathie als alternativ Heel-

medezin ganz ëmstridden an och geneesou kontroverséiert gëtt se diskutéiert, och haut nach.

Fir déi eng ass et eng däitlech Alternativ zur Schoulmedezin, wou de Mënsch als Ganzt gesi gëtt a wou de Kierper soll gehollef kréie sech selwer ze hëllefen a mat de Krankheeten eens ze ginn. Fir déi aner, an et ass am Fong just de Contraire, ass et eppes Irrationale ouni iergendwellech wëssenschaftlech Grondlag, wou hir héchstens e Placeboeffekt als positiv Wierkung zougeschriwwé gëtt. Et gëtt ganz vill Verständnislosegkeet tëschent de Vertrieider vun dësen zwou extreme Positiounen, ob dat elo am Milieu médical ass oder ob et och einfach an eiser Gesellschaft ass, wou dee Problem haart a gär diskutéiert gëtt.

Zwou Tatsaache gëtt et awer. Déi éischt Tatsaach ass déi, datt eng grouss Begrëffsverwirrung ass ronderëm d'Wuert Homeopathie. Mëttlerweil gëtt et gebraucht fir de ganzen Themeberäich ronderëm d'Alternativmedezin, d'Médecine douce, onkonventionell Medezin, Ganzheitstherapie, Planzemedezin oder Medezin op Basis vun Naturprodukter, an dat natierlech am krasse Géigesaz zur Schoulmedezin. Dat obwuel d'Homeopathie eigentlech hiren eegene System huet, dat ass jo - a keng Angscht, ech ginn net drop an - déi héichgradeg Verdënnung vun Ursubstanzen, obwuel d'Homeopathie mat deem dote System net nëmme ganz oft am krasse Géigesaz zur Schoulmedezin ass, mä och bal geneesou oft am Géigesaz zu de Prinzipie vun der eigentlicher Alternativmedezin ass, dat heescht och zu hinnen am Widdersproch steet. Dofir wier emol eng vun deene ganz wichtege Saachen, fir manner Confusioun bei der Begrëfflechkeet ze kréien.

Eng zweet Tatsaach ass: D'Homeopathie, an ech beloossen et dann elo emol beim allgemenge Begrëff, kritt ëmmer méi Zoulaf. Ech wëll lech just e puer Chifferen nennen. Allgemeng gëtt geschat, internationalen Erhiewungen no, datt, jee no deem ob ee méi am däitschsproo-

chegen oder am franséischsproochege Raum ass, tëschent 25 a 50% vun alle Leit aus de Populatiounen vun den europäesche Länner heiansdo oder och scho méi oft op homeopathesch Mëttelen zrëckgräifen.

A Frankräich - fir nëmme Frankräich an Däitschland ze huelen, eis zwee Nopeschlänner - ass et esou, datt ufanks vun den 80er Joren ongeféier 15 bis 16% vun de Leit Aussoe gemaach hunn, datt se heiansdo, awer weinstens e puer Mol am Joer géingen op homeopathesch Mëttelen zrëckgräifen. 20 Joer dono sinn et der elo scho 40%. Dat heescht 40% vun de Leit, déi gefrot ginn a Frankräich, an et si representativ Ëmfroen, déi soe se kéime regelméisseg a Verbindung mat homeopathesche Medikamenter a géinge se och selwer kafe goen. Dat ass net näischt, géing ech soen. Et muss een och wëssen, datt iwwer 1.000 eenzel homeopathesch Mëttel bei eisem Nopeschland am Verkauf sinn an datt se mëttlerweil iwwer 10% vun der Gesamtvente ausmaachen.

Bei esou Ëmfroen, déi awer elo e manner wëssenschaftleche Charakter hunn, ech hunn dat nach rezent nogelies, wou franséisch Radiosenderen Ëmfroe gemaach hu bei hiren Nolauschterer, sinn et bis zu 70% vun de Fransousen déi soen, si géingen zwar net ëmmer gäre Mëttel kafen, mä insgesamt géinge se der Saach awer éischter positiv géigeniwwer stoen.

An eisem däitschen Nopeschland geet dat souguer bis op 90% erop, déi soen dat wär awer iergend-eppes, wat, wa se dovunner héieren, esou eppes wéi Sympathiegefiller an hinne géing erbäurufen. 90%, dat ass onheemlech vill. Wat elo e Fait ass, dat ass datt 1975 an Däitschland all sechsten Dokter gesot huet, datt e regelméisseg homeopathesch Medikamenter géing verschreiwen. Haut sinn et 75% vun den däitschen Dokter, déi soe si géinge regelméisseg homeopathesch Medikamenter hire Patiente verschreiwen an hätte grosso modo ënnert dem Stréch gutt Erfahrungen domadder gemaach. 75%! Dat ass onheemlech vill.

Mir schéngen an deem doten Themekomplex méi esou zum franséischsproochege Raum ze gehéieren, well bei eis gëtt geschat - dat ass awer eng Etüd, déi elo schonn e puer Joer zrëckläit, dat kann also an der Tëschenzäit no uewe sech nach geännert hunn -, datt mindestens 25% vun alle Lëtzebuerger regelméisseg homeopathesch Mëttelen an d'Apdikte kafe ginn. Dat heescht, Fazit: Et ass eng medezinesch an och eng gesellschaftlech Realitéit, egal wéi een elo domadder ëmgeet.

Wann also alternativ medezinesch Methoden, déi, wéi et an dësem Fall ass, net op wëssenschaftlechen Erkenntnisser berouen, trotzdem esou eng héich Nofro mat sech zéien, dann ass einfach en noweisleche Besoin do bei de Leit an dee kann een net ignoréieren, ob een dat wëllt oder net. Do gëtt et eng ganz Rëtsch vun Ursachen. Ech wëll elo net eng grouss Ursachefuerschung maachen, mä et sinn der e puer déi op der Hand leien an déi mer an den Diskussiounen, déi mer all Dag féieren, och hei am Haus selwer matkréien.

Dat ass, datt während déi klassesch Medezin ëmmer méi performant, ëmmer méi héich techniséiert gëtt, ëmmer méi informatiséiert gëtt, se awer vun ëmmer méi Leit als bedrohlech, als anonym oder onmënschlech emfonnt gëtt, wat eigentlech eent am krasse Widdersproch zu deem anere läit,

well wann eng Medezin sech esou évoluéiert wéi bei eis am Land, da geet natierlech och de Käschtepunkt an déi Richtung an d'Akzeptanz geet awer erof. Et misst eigentlech genee ëmgedréint sinn.

Dann d'Ännerung vun der Beziéung tëschent dem Dokter an de Patienten. Dat ass net méi datselwecht wéi nach virun e puer Jorzéngten. Dee sou genannten „Gott in Weiß“ gehéiert definitiv der Vergaangenheet un. Et ass elo eng aner, vill méi opgeklärte Relatioun tëschent dem Dokter an dem Patient.

Et ass och eng ganz aner Erwaardungshaltung bei de Patienten do. Mir liewen an enger schneller Welt, also hätte mer och gären eng schnell Äntwert op komplex Froen a mir hätte virun allem gären eng schnell Heelung, och wann dat an der Praxis net ëmmer esou einfach ass. De Patient entwéckelt e ganz anert Bewosstsinn an e wëllt och eng ganz aner Vertrauensbasis opbauen, wat haut an dem Verständnis vun der Medezin net ëmmer esou evident ass, well och d'Zäit heiansdo knapps bemooss ass a well dann dat Vertrauensverhältnis guer net kann opgebaut ginn.

Dann ass och esou eng diffus Angscht viru schiedleche Substanzen, viru Chemie allgemeng do. Esou wéi mer feststellen, datt den Ëmgank mat der Ëmweltproblematik eng aner ginn ass an deene leschte Jorzéngten, esou ass och den Ëmgank mat Medikamenter en anere ginn. Dat heescht et ass méi eng kritesch Approche dozou do. A virun allem hätt de Patient gären, datt dat respektéiert gëtt, wat eng iewescht Prémisse ass, dat ass einfach de libre choix zu där Medezin, déi hie gären hätt, an zu deene Produiten, déi e gären hätt, an och zu där Therapie, déi e gären hätt. Dobäi kënnt, datt d'Homeopathie an déi ganz Diskussioun ronderëm d'Homeopathie net gefouert gëtt wéi ronderëm eng Method, mä si gëtt gefouert wéi eng Ideologie, eng Weltanschauung, wéi eis Nopere soen.

Elo kéint een natierlech mengen, alles wat a Richtung Ideologie, Weltanschauung geet, dat wär eng Glawensgeschichte an da kéint ee jo och soen, eppes ze gleewen ass Privatsaach an da solle mer eis gefällegst do eraushalen. Dat wier jo de Fall, wann et net awer an de Gesamtberäich vun der Santé publique géing eragoen. Dora befanne mer eis. A wann ee vu Santé publique schwätzt, da schwätzt een automatesch och vu Protektioun, et schwätzt ee vu Garantië fir de Patient, et schwätzt ee vu Kontrollmechanismen, déi asetze fir de Patient ze protégéieren, et schwätzt ee vun Aufgaben, déi de Stat huet fir deen Encadrement ze maache legislativ an och medezinesch. Also geet et drëm, an dat ass eigentlech de sprangende Punkt, fir en Equilibre ze fannen tëschent der Schoulmedezin an dem Gesamt-komplex Parallellmedezin.

Wéi kann dat sinn? Majo ganz einfach andeem een déi Besoinen erkennt vun de Leit - si sinn do, d'Chiffere weisen et, d'Leit soen et - a se och genee definéiert, andeem een d'Responsabilitéiten definéiert an andeem een niewent allen Diskussiounen ronderëm alternativ oder komplementar Heelungsmethoden d'Erkenntnisser vun der Wëssenschaft, déi jo e kollektive Besët sinn, deen haart erkämpft huet misse ginn an der Vergaangenheet - mir dierfe jo net vergiesse wéi oft d'Thesen op d'Kopp gehäit gi sinn, déi d'Medezin zu deem gemaach hunn, wat se haut ass -, dass ebe grad déi Erkenntnisser vun der Wëssenschaft zum Wuel vun der Allgemengheet weider agesat kënne ginn an net op d'Spill gesat ginn an trotzdem et zouloossen, datt d'Instrumenter vun eben där classescher op der Wëssenschaft berouender Medezin kritesch kënnen hannerfrot

ginn, virun allem wann et ëm d'Erkenntnisser geet, déi um Terrain sollen ëmgesat ginn.

An da komme mer bei dee berühmte berüchtigten «utile et nécessaire». Wat ass «utile et nécessaire»? Fir mech kléngt dat ëmmer wéi schéin a gerecht, et kléngt gutt, mä et ass awer schwéier ze beschreiwen an et ass och schwéier nozevollzéien.

An engem ganz rezenten Artikel, wou de President vun der UCM Positioun bezunn huet, do huet den Här Kieffer gesot: „In Luxemburg wissen weder die Versicherten noch die Ärzte was utile und nécessaire ist. Was wir bräuchten wären Leitlinien für die verschiedenen Krankheitsbilder damit wir objektiv beurteilen können was nützlich und was notwendig ist. Genau das fehlt.“

Bal genau dës Diskussioun gouf jo och gefouert am Débat d'orientation am Januar 2004 iwwert d'Médecine complémentaire, och awer net nëmmen am Zusammenhank mat der Homeopathie. Wann de Minister elo hei wier, da géing hie mer bestëmmt Recht ginn, wann ech géing hei soen, datt mat deem Gesetz, dat mer...

(Brouhaha général)

Gellt, Här Minister, Dir gitt mer bestëmmt Recht, wann ech...

■ **M. Carlo Wagner** (*DP*). - Madame Rapportrice, ech ka mech do uschlëssen.

■ **Mme Lydia Mutsch** (*LSAP*), *rapportrice.* - Dir schléisst lech direkt un, ier Der wësst wat ech soen?

(Interruption)

..., datt mer mat deem Gesetz, wat mer haut, dat jo de Redressement beziehungsweis de Rétablissement vun enger Situatioun virun 2002 erméiglecht, eis Aarbecht nach laang net ofgeschlossen hunn, am Contraire. Net wat d'Definitioun an d'Ëmsetzung vum «utile et nécessaire» ubelaangt, an och wat d'Interpretatioun do ubelaangt, net wat d'Äntwerte vun der classescher Medezin op d'Besoinë vun haut ubelaangt, net wat d'Informatioun ubelaangt, wat d'Homeopathie kann a wat se net dierf sinn. Ech wëllt vläicht e kuerze Réckbléck maache wéi d'Prozedur war.

Mam Gesetz vum 31. Mee 2002, dat duerch d'Referenz op den Artikel 23 vum Code des assurances sociales «preuve de l'efficacité thérapeutique», also de wëssenschaftleche Beweis vun e verlaangt huet, fir kënnen op d'Liste positive des médicaments ze kommen, déi dann och remboursabel sinn, huet jo dozou gefouert, datt zënterdeem déi Medikamenter, iwwert déi mer haut schwätzen, net méi konnte rembourséiert ginn. Dat huet jo och zu engem Déremboursement vun der Union des Caisses de Maladie gefouert.

Dir selwer, Här Minister - wann den Här President mer dat erlaabt fir mech un lech ee Moment ze adresséieren -, hat eng Proposition de loi gemaach, an zwar am Juli 2003, wou Der notamment dee Redressement gefrot hat. An de Projet de loi, deen ee Joer drop koum, ass och an déi Richtung gaangen an et ass genee deen, dee mer haut virleien hunn.

Dir hutt eis et confirméiert an eiser Santéskommissioun, datt et och haut, esou wéi mer dat scho virun e puer Joer haten, och wann d'Aarbechtsëmfeld vläicht en aner ginn ass, datt Dir e Gremium agesat hutt, an dat ass staark noutwendeg, deen zu Konkusiounen soll féieren, fir datt mer net nëmmen Opschloss kréien iwwert déi verschide Méiglechkeeten, déi d'Patienten an der Zukunft hunn, awer virun allem och Opschloss kréien iwwert déi eenzel Forme vun der Médecine complémentaire an déi, déi ronderëm deen Themekomplex schaffen.